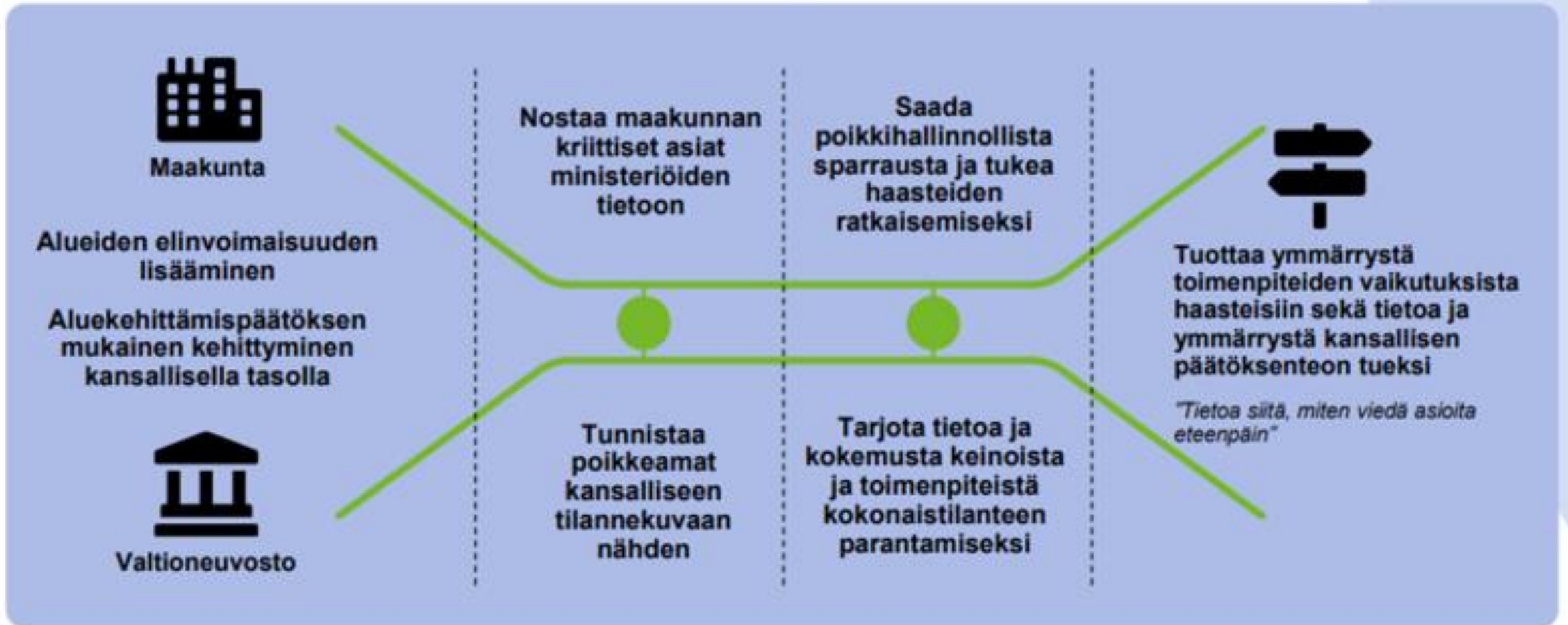

Kasvu- ja vientimaakunnat kokonaisturvallisuuden edistäjänä

Aluekehittämiskeskustelut

Maakunnan yhteistyöryhmä 24.2.2026

Aluekehittämiskeskustelujen tavoitteet

ALKE-keskustelut 2026

Vähintään neljän maakunnan yhteinen keskustelu maakuntien esittämästä teemasta

- Poikkihallinnolliset teemat ALKE-päätökseen, tuoreisiin tilanne- ja kehityskuviin ja maakuntaohjelmiin sekä aiempiin keskusteluihin nojautuen
- Teeman työstäminen maakuntien ehdotuksen perusteella käytävässä vuoropuhelussa ministeriöiden kanssa
- Vastaa kaikille yhteistä keskustelua paremmin maakuntien tarpeeseen
- Keskustelu aiempaa selkeämmin kokouksen kaltainen (asialista ja siitä laaditaan muistio, ei laajaa teemojen ennakkovalmistelua, johtopäätökset hyvin kiteytetysti osana muistiota)
- Etätilaisuudet, mahdollistaa laajemman osallistujajoukon maakunnista

Maakuntien ehdotus: kokonaisturvallisuus yhteisenä teemana

Miksi kokonaisturvallisuus kuuluu vuoden 2026 aluekehittämiskeskusteluihin?

- Koska mikään aluekehittämisen tavoite – elinvoima, kasvu, hyvinvointi, investoinnit, palvelut – ei toteudu ilman turvallista toimintaympäristöä
- Koska turvallisuusympäristö on muuttunut merkittävästi pitkälle tulevaisuuteen ja muutokset vaikuttavat eri maakuntiin eri tavoin
- Koska maakunnat ovat toimijaverkostoineen kokonaisturvallisuuden käytännön toteuttajia
- Koska valtioneuvoston ja maakuntien yhteinen keskustelu vahvistaa kansallisesti yhdenmukaista, alueelliset piirteet huomioivaa johtamista

Keskustelujen ajankohdat

- **Ti 17.3. klo 9-11** Pirkanmaa, Pohjanmaa, Uusimaa, Varsinais-Suomi
TEM-yhteyshenkilö Hanna Urjankangas
- **Ke 18.3. klo 14-16** Etelä-Pohjanmaa, Päijät-Häme ja Satakunta
TEM-yhteyshenkilö Petra Stenfors
- **Pe 20.3. klo 9-11** Etelä-Savo, Kanta-Häme, Keski-Suomi, Pohjois-Savo:
TEM-yhteyshenkilö Satu Tolonen
- **Ti 24.3. klo 9-11** Etelä-Karjala, Kymenlaakso, Pohjois-Karjala
TEM-yhteyshenkilö Ahti Avikainen
- **To 26.3. klo 9-11** Keski-Pohjanmaa, Kainuu, Lappi, Pohjois-Pohjanmaa
TEM-yhteyshenkilö Hanna Urjankangas

Kasvu- ja vientimaakunnat kokonaisturvallisuuden edistäjänä

Aluekehittämiskeskustelut 17.3.2026

Kasvu- ja vientimaakunnat kokonaisturvallisuuden edistäjänä

”Suomen kokonaisturvallisuuden vahvistaminen edellyttää resursseja ja panostusta kestävään kasvuun.

Avainasemassa ovat kasvu- ja vientimaakunnat, joiden vihreän siirtymän investointien ja innovaatiotoiminnan potentiaali on otettava entistä tehokkaammin käyttöön.”

Kasvu- ja vientimaakunnat kokonaisturvallisuuden edistäjänä

- **Vihreän siirtymän investoinnit** keskeisiä kokonaisturvallisuuden, teollisen kilpailukyvyn ja viennin kannalta.
- **Merkittävät vihreän siirtymän investoinnit vaativat kunnilta osaamista, resursseja.** On suuri haaste kotiuttaa investointeja tehokkaasti ja menestyksekkäästi.
 - Tarvitaan monitasoista hallinnollista otetta, jossa valtion, kuntien ja yksityisten toimijoiden toimintaa eri tasoilla koordinoidaan, resursoidaan ja tuetaan yhtenäisesti ja ammattimaisesti.
- **Vakaa ja ennakoitava energiajärjestelmä** on yhteiskunnan perustoiminto sekä puolustus- ja turvallisuuskysymys.
 - **Eteläisessä Suomessa sähkön riittävyys pullonkaula** alueen kasvulle ja kokonaisturvallisuudelle. Valtion varmistettava, että sähkö- ja vetyverkkojen kehittäminen perustuu alueellisten vihreän teollisuuden keskittymien tarpeisiin ja vastaa nopeasti kasvavaan energiakysyntään.
 - **Länsi-Suomessa** merituulivoima luo uusia tarpeita energian siirtoon ja logistiikkaan liittyviin infrastruktuuri-investointeihin. **Varmistettava energian siirrettävyys ja riittävän tehon saatavuus** liityntäpisteissä sekä investoitava tekniikkaan, jonka avulla voidaan aktiivisesti vakauttaa sähköverkkoa.
 - Tarvitaan **yhteinen rajat ylittävä, kansallinen ja alueellinen kokonaiskuva** energiataseesta ja energiajärjestelmän kehittämistarpeista.

Kasvu- ja vientimaakunnat kokonaisturvallisuuden edistäjänä

- **Vihreän siirtymän investointien onnistuminen edellyttää arvoketjujen vahvistamista ja merkittäviä TKI-panostuksia.** Suomen tulee kyetä entistä paremmin hyödyntämään EU:n kilpailtua rahoitusta sekä erilaisia EU-tason aloitteita ja konsepteja.
 - Merkittävin potentiaali kasvu- ja vientimaakunnilla.
 - varmistettava TKI-toimijoiden kapasiteetti hakea ja osallistua EU:n kilpailtuihin ohjelmiin (KIKY-rahasto, Horisontti, puolustusteollisuuden politiikkaikkunat), myös koordinoijina ja strategisesti vaikuttavissa rooleissa, ei vain osallistujina.
- Kasvu- ja vientimaakunnilla **näyttöjä siitä, kuinka tukemalla alueen toimijoiden hankehakujen valmistelua on voitu rakentaa merkittävä kannuste ja vipuvaikutus kilpaillun EU-rahoituksen hakemusten laatuun ja saantoon.**
 - Esimerkiksi Uudenmaan liiton vuosina 2021–25 jakamalla EU-hankevalmistelutuella (1,6 M€) on lisätty Horisontti-hankkeiden saantoa jo noin 20–30 M€.
 - Myös kasvuhakuiset yritykset tulee saada kiinnostumaan nykyistä enemmän kilpaillusta EU-rahoituksesta.
- Kyvykkyyksien ja valmiuksien kasvattamiseksi tarvitaan **kansallinen kilpailtujen EU-hankkeiden hankevalmistelutuki** sekä julkisille toimijoille että yrityksille.

Keskustelukysymykset:

1. Miten varmistetaan **kansallisessa ja maakunnallisessa yhteistyössä** kansallisesti merkittävien kasvu- ja vientimaakuntien vihreän siirtymän investointien toteutuminen?
2. **Miten varmistetaan eri rahoitusinstrumenttien yhteensovitus** ja myös se, että varataan selkeät rahoitusinstrumentit TKI-toimintaan, yritysten kasvun mahdollisuuksiin sekä puolustusteollisuuden tukemiseen?
3. Miten varmistetaan **yhteistyö ja kokonaiskuvan hallinta alueiden ja valtion virastojen yhteistyössä** teeman edistämiseksi?

Kasvu- ja vientimaakunnat kokonaisturvallisuuden edistäjänä - agenda

9.00 Kokouksen avaus ja keskustelun tavoitteet – *Tiina Korhonen*, TEM

9.10 Keskustelun taustoitus - *Jarno Limnell*, MHS pj

9.25 **Vihreän siirtymän investoinnit ja energian riittävyys**

- **Vihreä siirtymä** - *Jyri Arponen*, Varsinais-Suomen maakuntajohtaja (5 min)
- **Energian riittävyys** - *Mats Brandt*, Pohjanmaan maakuntajohtaja (5 min)
- Ministeriöiden puheenvuorot ja keskustelu (35 min)

Kilpaillun EU-rahoituksen saannon kasvattaminen

- **EU-rahoituksen saanto** - *Tuija Telén*, Uudenmaan maakuntajohtaja (5 min)
- **Puolustusteollisuuden näkökulma** - *Harri Ojala*, toimitusjohtaja, Business Tampere (5 min)
- Ministeriöiden puheenvuorot ja keskustelu (35 min)

10.45 Keskustelun keskeiset viestit – *Tiina Korhonen*, ylijohaja TEM

11.00 Kokouksen päätös

Uudenmaan osallistujat

”Viralliset” osallistujat

- Jarno Limnell, Uudenmaan maakuntahallituksen pj, kansanedustaja
- Tuija Telén, maakuntajohtaja, Uudenmaan liitto
- Jaakko Pesola, Yksikön päällikkö Uudenmaan elinvoimakeskus (Petri Knaapinen lomalla)
- Eero Venäläinen, aluekehitysjohtaja, Uudenmaan liitto

Linjoilla kuulolla

- Outi Ervasti, Venla Virkamäki, Johannes Herala (UL), Jarkko Tonttila (Elinvoimakeskus)

Muiden maakuntien "viralliset" osallistujat

Pohjanmaa:

- Mats Brandt, maakuntajohtaja Pohjanmaan liitto
- Mika Palosaari, ylijohtaja, Pohjanmaan elinvoimakeskus
- Örjan Andersson, rehtori, Yrkeshögskolan Novia
- Petri Kärki, Regional sales director, Hitachi Energy

Pirkanmaa:

- Mika Sievi-Korte, Osastopäällikkö, Sisä-Suomen elinvoimakeskus
- Pauli Kuosmanen, Tutkimus- ja innovaatiopalvelujen johtaja, Tampereen yliopisto
- Harri Ojala , Toimitusjohtaja, Business Tampere
- Matti Lipsanen, aluekehitysjohtaja, Pirkanmaan liitto

Varsinais-Suomi:

- Jyri Arponen, maakuntajohtaja, Varsinais-Suomen liitto
- Ilkka Horelli, ylijohtaja, Lounais-Suomen elinvoimakeskus
- Kaisa Leiwo, toimitusjohtaja, Turun kauppakamari
- Juhani Soini, vararehtori, Turun ammattikorkeakoulu